

Pozornost

*PhDr. Kamila Balharová, ZŠ Tábořská, Praha
Ilustrace: Michaela Suchoňová, ZŠ Třinec*

OBSAH

Metodika	1. Úvod	2
	2. Metodický komentář	2
	2.1 Hledej rozdíly	2
	3. Závěr	3
	4. Zdroje	3
Materiál	Pracovní listy pro žáky č. 1–5	4–10

1. Úvod

Poruchy učení se projevují nejen při osvojování čtení, psaní a počítání, ale jsou doprovázeny řadou dalších obtíží. Jednou z nich je i **porucha pozornosti**. Pokud chceme, aby se dítě učilo s porozuměním, musíme ho **naučit koncentrovat pozornost**.

2. Metodický komentář

2.1 Hledej rozdíly

Jedním ze **cvičení pozornosti** je **vyhledávání rozdílů na obrázcích**. Na **pracovních listech pro žáky č. 1–5** jsou obrázky, na kterých mají žáci najít rozdíly. Rozdílů na obrázcích je různý počet. Doporučujeme kartičky od sebe oddělit, aby je bylo možné položit vedle sebe na lavici.

Postup práce

Důležitý je **nácvik postupu práce**. Na obrázcích je vhodné postupovat při hledání systematicky zleva doprava (jako při čtení) a shora dolů jakoby po řádcích.

Tuto činnost je vhodné demonstrovat a nacvičit nejprve společně. Pro společný nácvik je vhodné využít **pracovní list pro žáky č. 1a, b** – je větší než ostatní a lze ho snadno rozdělit na pomyslné řádky.

První řádku představuje nápis, druhou jedna řada postaviček, dále druhá řada postaviček, a nakonec to, co se nachází pod nimi a kolem nich. Rozdíly se označují rovnou do obrázku.

Tip

Doporučujeme použít čistý papír jako záložku, kterou se odhalí vždy pouze část obrázku.

Samostatná práce

Po nacvičení práce učitel rozdává žákům **pracovní list pro žáky č. 2**.

Žáci mají předvést, zda pochopili systém práce. Vzít si záložku, zakrýt část obrázku. V odkryté části postupovat zleva doprava, případně si ukazovat prsty, co zrovna porovnávají. Poté posunout záložku směrem dolů a opět pokračovat zleva doprava. Nalezené rozdíly si označují v obrázku. Když dojdou na konec obrázku, spočítají, kolik rozdílů našli, a napíší nalezený počet pod obrázek.

Nakonec žáci za pomoci učitele společně pojmenují, čím se obrázky liší. I při této kontrole je potřeba dodržovat postup zleva doprava a shora dolů.

Při samostatné práci žáků učitel prochází mezi žáky a sleduje, zda zvládají pracovat podle doporučeného návodu. Komu to nejde, pomáhá. Připomíná žákům, že nejde o rychlost, ale o správnost.

Tip

Řekneme žákům:

Nyní se postaví ten, kdo bude hotový, a nic dalšího nedělá.

Zajímavé je pozorovat, který žák vstane první (nebo mezi prvními) a zda si zase nesedne, protože našel další rozdíl. Může to znamenat, že nepostupoval dost pozorně, ale chtěl mít rychle úkol hotový.

V průběhu práce to nekomentujeme, ale nakonci se tohoto žáka zeptáme:

☐ Proč sis potřeboval zase sednout?

Pokud odpoví, že našel další rozdíl, pokusíme se společně dojít k závěru, zda žák pracoval skutečně podle návodu.

Protože **jednou naučenou schopnost je nutné procvičovat**, najdeme v přílohách další obrázky na hledání rozdílů (**pracovní listy pro žáky č. 3–5**) – jsou náročnější než předchozí.

Cvičení jsou vhodná nejen pro žáky se specifickými poruchami učení, ale i pro žáky v 1. třídě v přípravné fázi na čtení.

Domácí úkol

Pokud se dobře daří spolupráce s rodinou, lze rodičům vysvětlit postup práce a obrázky zadat žákům jako domácí úkol. Rodič každý den dítěti ukáže jednu dvojici obrázků a nechá ho pojmenovávat rozdíly. Na práci mu však dá nejvýše pět minut.

Tuto činnost provádí rodič s dítětem každý den, střídá dvojice obrázků. Za soustředění na práci by měl dítě pochválit. Nevadí, když dítě hned napoprvé nenajde všechny rozdíly, důležitější je postup práce.

Poznámka

Výhodou oproti práci ve třídě je komunikace mezi dítětem a rodičem. To, že pracují společně. Mnohdy doporučujeme, aby si někdy úlohy vyměnili a rodič vyhledával a popisoval rozdíly na obrázku. I pro nás dospělé je užitečné procvičovat dovednosti, které se učí naše dítě. Možná zjistíme, že ani pro nás to není vždy lehké.

Nezadávejte však tyto úkoly navíc k těm běžným z výuky. Spíše je jimi nahraďte.

3. Závěr

Považuji za důležité, aby okolí žáka neoznačovalo toto cvičení za hru, kterou se dítě zaměstnává místo učení. Žák obvykle o cvičení na pozornost projevuje zájem a zážitek ze zklidnění pro něj bývá něco nového. Nejdůležitější přínos cvičení je, že dáme žákovi prožít naši radost nad tím, že se dokázal soustředit na svou činnost.

Žák:

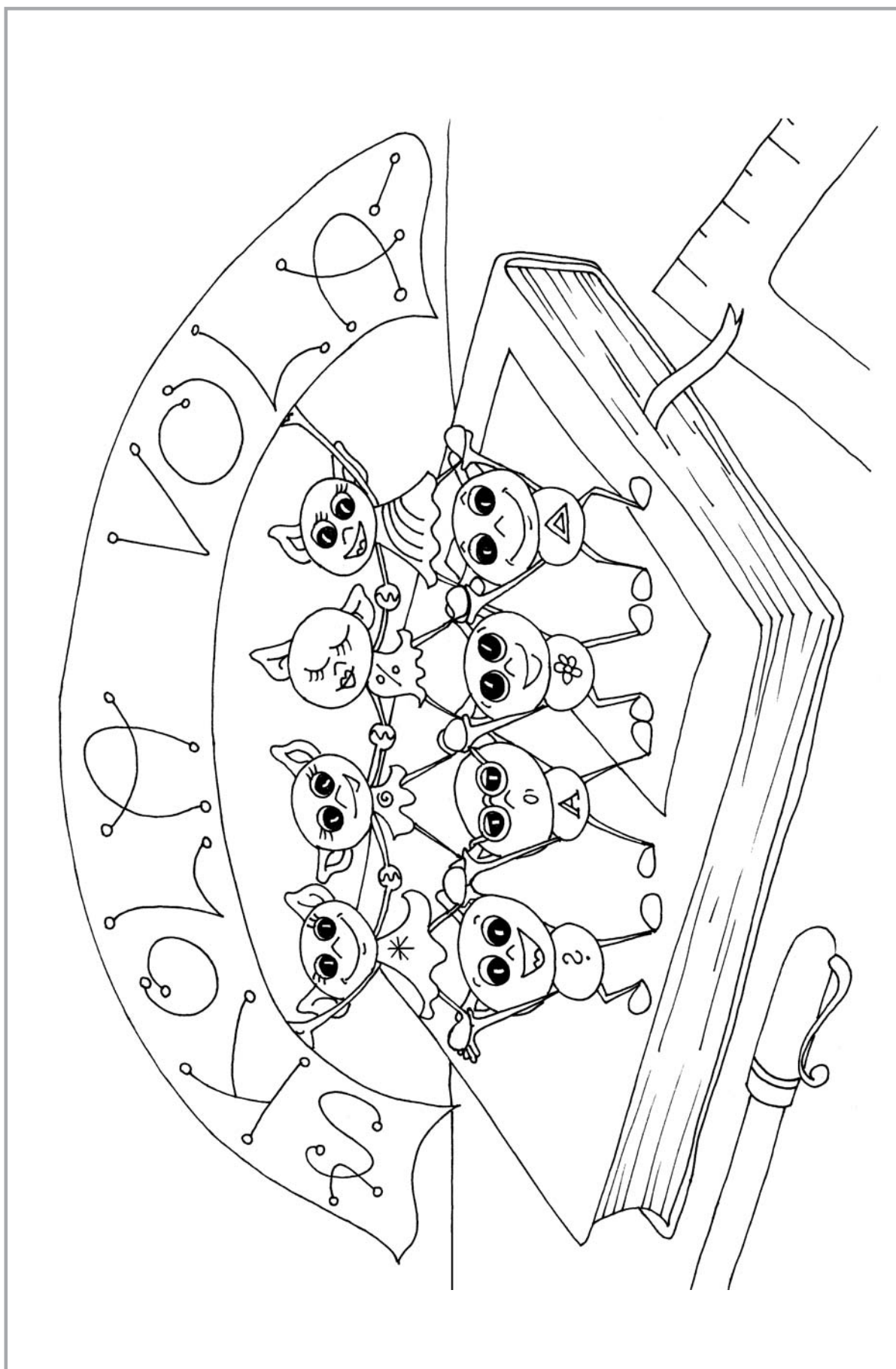
- ☐ cvičí správné oční pohyby při pohybu na řádku, což je důležité pro čtení
- ☐ koncentruje pozornost na konkrétní úkol

4. Zdroje

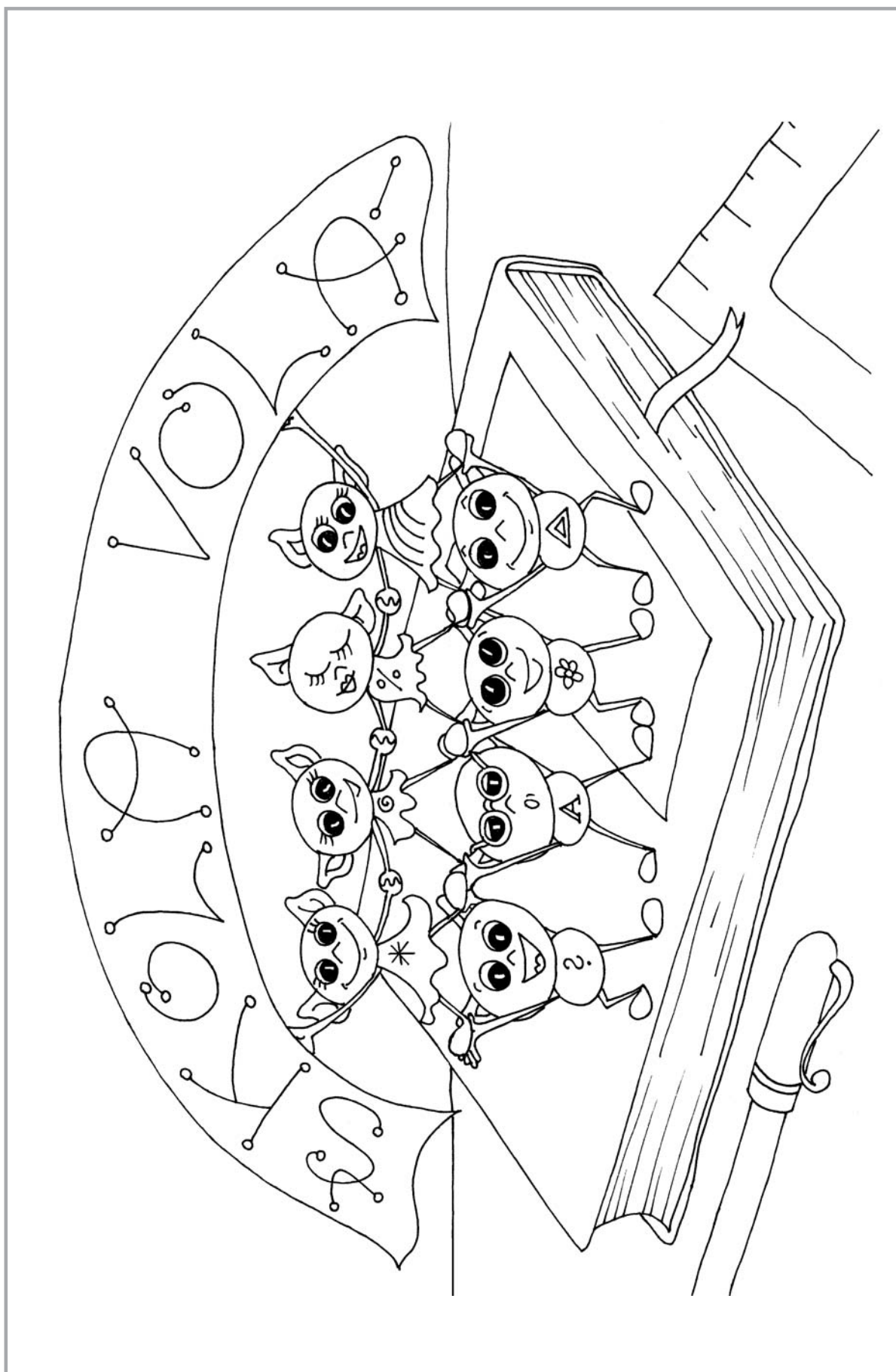
Zelinková, O.: *Poruchy učení*. Portál: Praha 2000.

Pokorná, V.: *Cvičení pro děti se specifickými poruchami učení*. Portál: Praha 1998.

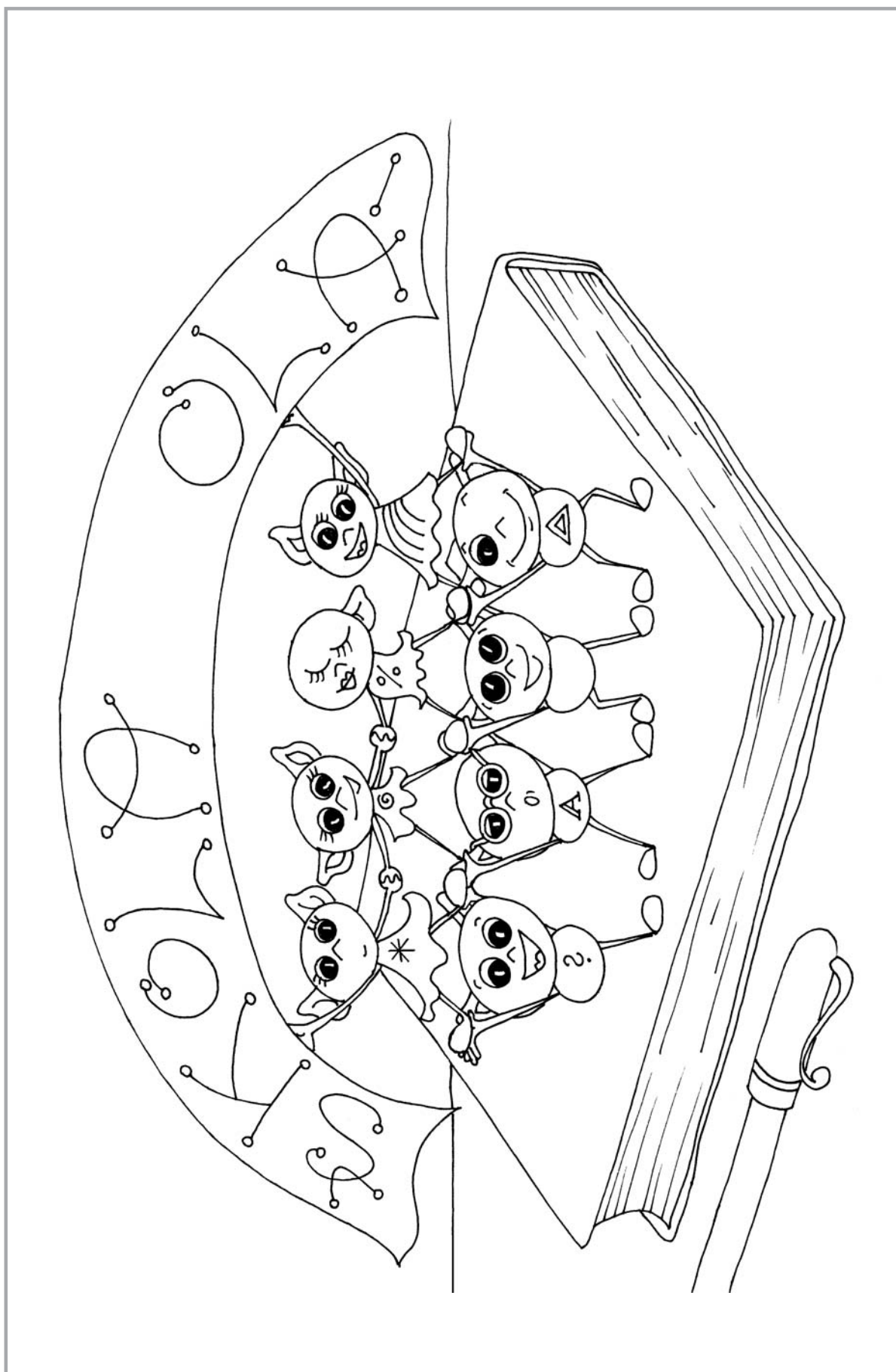
Pracovní list pro žáky č. 1 – ŠKOLA VOLÁ

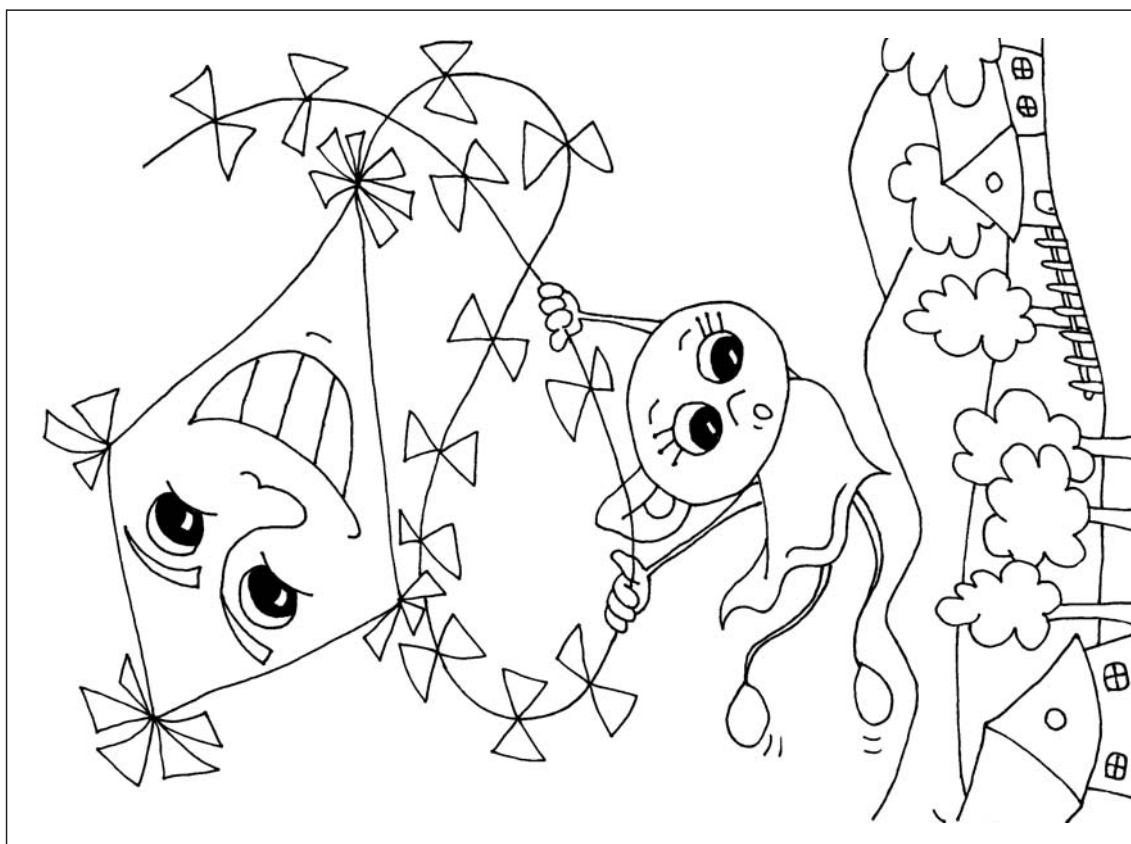
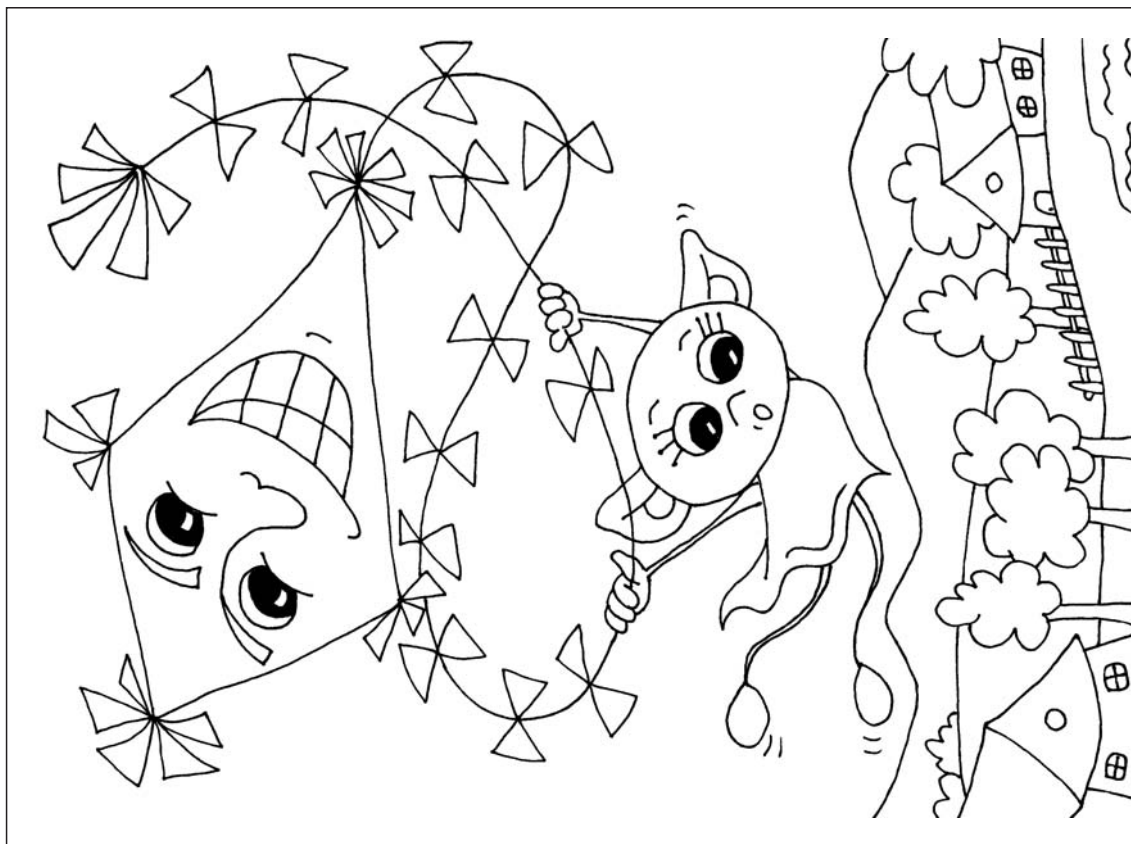
Pracovní list pro žáky č. 1a – ŠKOLA VOLÁ – 10 ROZDÍLŮ

Pracovní list pro žáky č. 1b – ŠKOLA VOLÁ – 10 ROZDÍLŮ

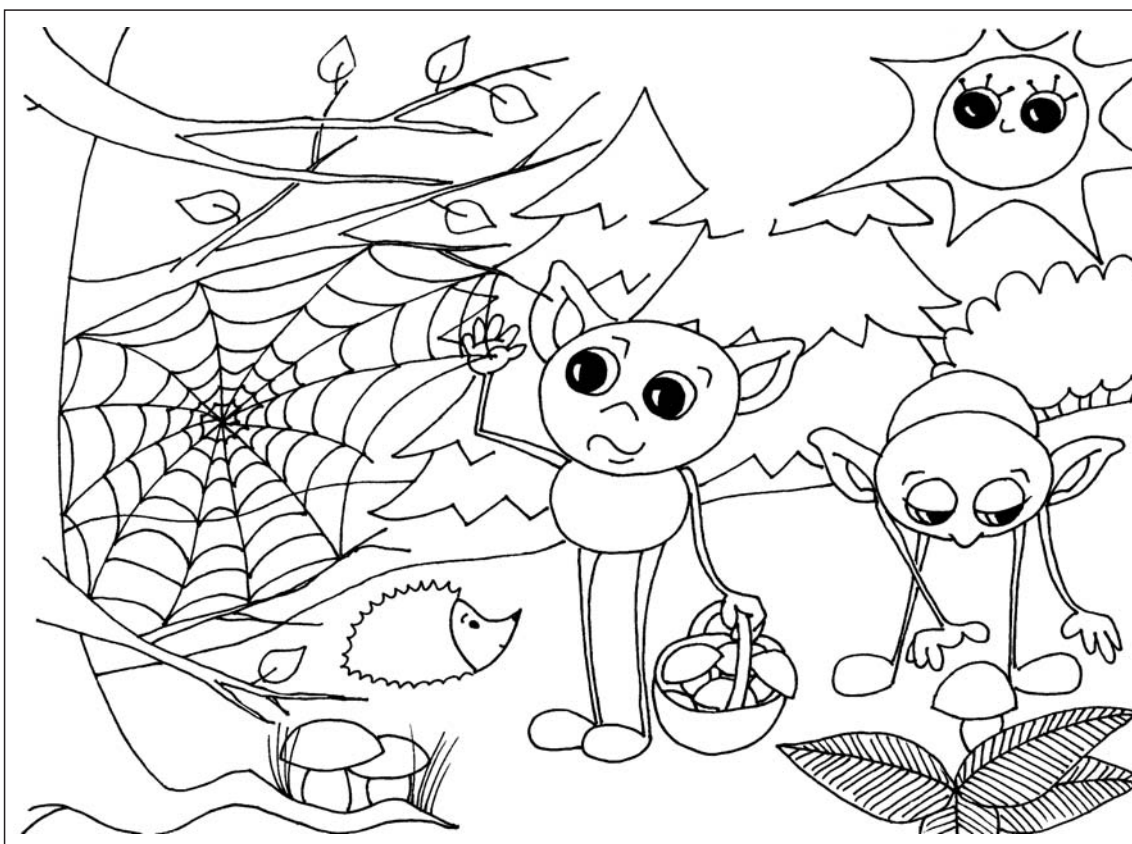
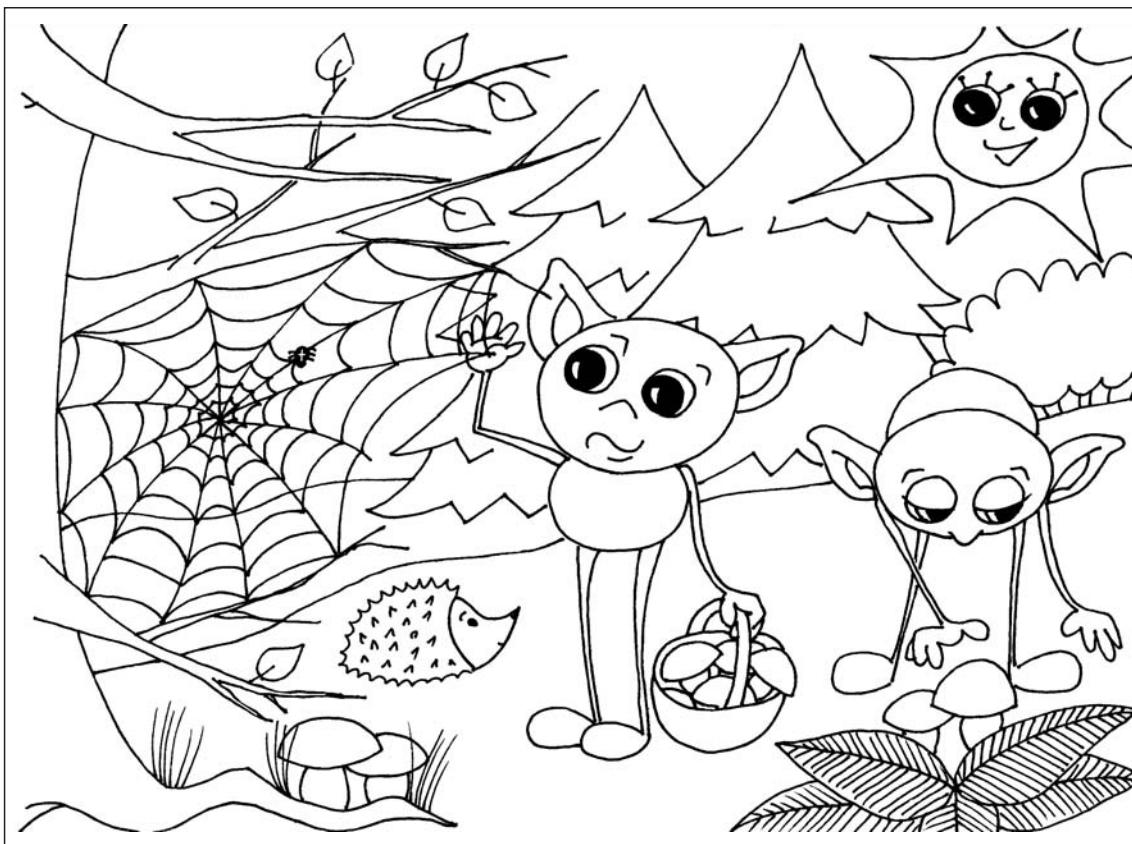
Pracovní list pro žáky č. 2 – PODZIM – 5 ROZDÍLŮ

Pracovní list pro žáky č. 3 – PODZIM – 5 ROZDÍLŮ

Pracovní list pro žáky č. 4 – PODZIM – 7 ROZDÍLŮ

Pracovní list pro žáky č. 5 – ZIMA – 9 ROZDÍLŮ

